

بررسی رابطه بین علاقه دانشجویان به رشته کشاورزی و اثربخشی درس عملیات

یحیی جودکی*^۱، سعید غلام رضایی^۲

کارشناسی ارشد رشته ترویج و آموزش کشاورزی- دانشگاه آزاد گرمسار ، هیئت علمی دانشگاه لرستان -استاد یار گروه

توسعه روستایی

sgholamrezai@gmail.com

چکیده

آموزش حرفه ای بخشی از آموزش عمومی است که آموزش کشاورزی زیر شاخه آن محسوب می شود. آموزش کشاورزی از طریق افزایش و تغییر در دانش، بینش و مهارت فراگیران موجب افزایش بهره وری آنان می شود هزینه های تولید را کاهش می دهد و فرصت های شغلی بیشتری را برای اشتغال افراد فراهم می آورد. هدف از این پژوهش بررسی رابطه بین علاقه دانشجویان به رشته کشاورزی و اثربخشی درس عملیات در دانشگاه های لرستان می باشد. این تحقیق توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری شامل دانشجویان مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۹۱-۹۲ که واحد درس عملیات کشاورزی را گذرانده اند بود. برای نمونه گیری از روش نمونه گیری تصادفی ساده استفاده شد و ابزار جمع آوری داده نیز پرسشنامه محقق ساخته بود. پرسشنامه استفاده شده برای جمع آوری اطلاعات بعد از تعیین اعتبار محتوایی. مورد تست مقدماتی قرار گرفت و پایایی آن ۹۷٪ بدست آمد. نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان می دهد که بین علاقه به رشته کشاورزی و اثربخشی درس عملیات به صورت کلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($p < 0.01$ ؛ $r = .52$) به این معنا که با احتمال افزایش علاقه فراگیران در دانشگاه اثربخشی درس عملیات نیز افزایش پیدا می کند و همین طور با کاهش علاقه فراگیران در دانشگاه اثربخشی درس عملیات آن ها نیز کاهش می یابد. واژه های کلیدی: اثربخشی، علاقه، عملیات کشاورزی.

مقدمه

آموزش کشاورزی از طریق افزایش و تغییر در دانش، بینش و مهارت فراگیران موجب افزایش بهره وری آنان می شود، هزینه های تولید را کاهش می دهد و فرصت های شغلی بیشتری را برای اشتغال افراد فراهم می آورد. برای توسعه کشاورزی، آموزش به تنهایی کافی نیست ولی بدون شک یکی از عوامل مهم و ضروری است. مطالعات و بررسی های زیادی که در رابطه با نقش آموزش نیروی انسانی در بالا بردن بازده اقتصادی سرمایه گذاری در آموزش نیروی انسانی است (موحد محمدی، ۱۳۸۲).

^۱- joudaki29@yahoo.com

در آموزش های عملی می بایست بر انتقال دانش و مهارت های مرتبط با نیازهای جامعه کشاورزی محلی تأکید و به گونه ای طراحی شوند که علاوه بر اعتماد به نفس بخشیدن به دانشجویان، آنان را در رسیدن به کمال یاری نموده و به برقراری ارتباط موثر با جامعه قادر سازد (Dyer & park, 2005). سیستم آموزش کشاورزی از خصایص، در هم تنیدگی آموزش عملی و آموزش نظری مبتنی بر هم آمیزی و هم آموزی نظریه و عمل است (FAO, 1997). آموزش کشاورزی از طریق تعالی بخشی به دانش، بینش و مهارت دانش آموختگان، موجب افزایش بهره وری و توان کارآفرینی آنان می شود (Arabi & shahwail, 2001). در آموزش کشاورزی همواره بر یادگیری از طریق عمل تأکید شده است. آموزش عملی کشاورزی باید به گونه ای باشد که مهارت های آموخته شده در کلاس درس، در موقعیت زندگی واقعی فراگیران بکار گرفته شود (Stewart & Birkenholz, 1991; Cheek et al., 1994). در حقیقت آموزش عملی کشاورزی تدارک فرصت هایی برای دانشجویان برای یادگیری از طریق تجربه در موقعیت های واقعی زندگی با توجه به نیازها و علایق آنان است (Phipps et al., 2008). آموزش عملی کشاورزی به طور معنی داری باعث اشتغال در زمینه کشاورزی شده است (Mick et al., 1984; Osborn & Dyer, 2000). آموزش کشاورزی دارای دستاوردهای مثبتی چون کسب تجربه در کشاورزی، کسب درآمد، نیل به استقلال، پیشرفت در زمینه های رقابتی در کار، اشتغال، اعتماد به نفس، یادگیری کار با دیگران، دید کافی برای اجرای پروژه ها، پاسخگویی به نیازهای دانشجویان، آشنایی با مسائل، دوستی و همکاری، بهبود آگاهی در زمینه کشاورزی و آشنایی با فرصت های جدید شغلی در زمینه کشاورزی بوده است (Admire, 1989; Plas & Slocombe, 1989; Firtz & Moody, 1997; McGhee & Cheek, 1990). بدیهی است ماهیت درس عملیات کشاورزی در مجموعه دروس رشته های کشاورزی به گونه ای است که در صورت اجرای درست و مناسب آن می توان انتظار داشت منجر به ایجاد تغییرات مطلوب در دانش، مهارت و نگرش دانشجویان گردد. بنابراین انجام هر گونه مطالعه در مورد تحقق اهداف پیش بینی شده درس (اثربخشی) و علاقه فراگیران دارای فواید بسیاری است.

به طور کلی اهداف آموزش عملی کشاورزی در سطح دانشکده های کشاورزی را می توان در موارد زیر دانست:

ارائه آموزشهای لازم و تخصصی در رابطه با اهداف نظام کشاورزی؛ حل مسائل واقعی در محیط خارج از کلاس؛ ایجاد ارتباط بین کار کلاس و آموخته های دانشجویان با دنیای بیرون؛ استفاده بهینه از مزرعه به عنوان یک وسیله کمک آموزشی در دانشکده؛ آشنایی دانشجویان با مسائل و مشکلات تولید محصولات کشاورزی؛ ایجاد روحیه همکاری و کارگروهی بین دانشجویان؛ آشنایی دانشجویان با مهارت های مربوط به عملیات آماده سازی زمین، کاشت، داشت و برداشت محصولات زراعی، باغی، اصول پرورش دام، مدیریت امور مزرعه و ...؛ ایجاد نگرش مثبت نسبت به کار و حرفه کشاورزی در دانشجویان؛ افزایش روحیه استقلال و اتکا به خود در دانشجویان؛ آشنایی دانشجویان با مفاهیم کشاورزی پایدار و استفاده بهینه از عوامل تولید؛ ایجاد و پرورش روحیه تحقیق، ابتکار و خلاقیت در دانشجویان؛ (یغما، ۱۳۷۴).

در طی آموزش های عملی کشاورزی در سطح مزرعه، در حقیقت شرایطی برای یادگیری و تغییر رفتار دانشجویان فراهم شده است به گونه ای که آنان فعالیت های مختلفی را انجام داده و شرایط متعددی را تجربه می کنند. با این حال که یک نکته مهم در آموزش های عملی کشاورزی همواره این بوده است که آیا شرایط ایجاد شده مطلوب بوده است یا نه؟ آیا دانشجویان با کسب تجارب و انجام فعالیت های تعیین شده در سطح مزرعه به هدف های آموزشی رسیده اند یا نه؟ به عبارت دیگر میزان تحقق اهداف پیش بینی شده درس عملیات کشاورزی (اثربخشی) چقدر است؟ و آیا بین علاقه

دانشجویان و اثربخشی کار رابطه وجود دارد؟ در راستای پاسخ به این سؤالات و سؤالاتی از این قبیل تحقیق حاضر با موضوع بررسی میزان اثربخشی درس عملیات کشاورزی در دانشگاه های شهرستان خرم آباد شکل گرفته است. و در پی پاسخ گویی به سوالات زیر می باشد:

۱- میزان علاقه دانشجویان به رشته کشاورزی و کارهای کشاورزی تا چه میزان است؟

۲- آیا بین علاقه دانشجویان به رشته و اثربخشی درس عملیات رابطه معنی دار وجود دارد؟

۳- آیا بین سن، معدل دیپلم، معدل دانشگاه، تعداد واحد گذرانده با اثربخشی درس عملیات در کشاورزی رابطه معناداری وجود دارد.

در زمینه پژوهش حاضر تحقیقات مرتبطی صورت گرفته از جمله: محبوبی و شریف زاده (۱۳۸۸) در پژوهشی نشان دادند بین نوع رشته تحصیلی دانشگاهی، شغل پدر، نحوه عمل و فعالیت مدرسین درس، نحوه عمل گروه تخصصی آموزشی، نحوه اجرای برنامه آموزشی درسی و ارزیابی دانشجویان از اثر بخشی درس عملیات کشاورزی رابطه معنی داری وجود دارد. (محبوبی و شریف زاده، ۱۳۸۸). همچنین در پژوهشی دیگر مشخص شد بین محل سکونت، میزان علاقه به رشته تحصیلی، نحوه عمل مدرسان، فضا و امکانات درس، ویژگی های برنامه آموزشی، نحوه مدیریت درس و ارزیابی دانشجویان از اثر بخشی درس عملیات کشاورزی بر توانمندسازی آنان رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. (رنجبر و همکاران، ۱۳۸۸). نتایج برخی تحقیقات دیگر نشان می دهد تأثیر آموزش های حرفه ای کشاورزی شامل توسعه مهارت های رهبری، آمادگی برای قبول نقش رهبری، آمادگی برای تصدی شغل، آمادگی برای مشارکت در فعالیت های اجتماعی توسعه نگرش های شغلی و آموزشی مطلوب، توسعه دانش کشاورزی، ارزش های کاری، آماده نمودن افراد برای اشتغال در زمینه کشاورزی و توسعه توانایی های شغلی است (Dyer & Williams, 1997; Brannon et., al 1989).

روش شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر، توصیفی از نوع همبستگی می باشد. از نظر هدف از نوع کاربردی است و روش اجراء آن پیمایشی است. جامعه آماری مورد مطالعه شامل دانشجویان گرایش های مختلف رشته کشاورزی در سطح دانشگاه های شهرستان خرم آباد که درس عملیات کشاورزی را گذرانده بودند، بود. دانشگاه های مورد نظر شامل دانشگاه دولتی، آزاد و پیام نور بود. برای نمونه گیری از میان جامعه آماری از روش نمونه گیری طبقه ای تصادفی استفاده شد. طبق فرمول حجم نمونه ۱۳۸ نفر از بین دانشجویان رشته کشاورزی دانشگاه های شهرستان خرم آباد که درس عملیات کشاورزی را گذرانده بودند، بدست آمد که براساس نظرات استاد راهنما برای اطمینان بیشتر تعداد به ۱۵۰ نفر رسانده شد. در این تحقیق به منظور جمع آوری داده ها از پرسشنامه ای که توسط محقق تنظیم گردید استفاده شده است؛ ویژگی های فردی و متغیرهای جمعیت شناسی. گویه های مربوط به موضوع اصلی که اثربخشی درس عملیات کشاورزی می باشد شامل ۲۲ سؤال در قالب طیف پنج گزینه ای (از خیلی کم تا خیلی زیاد). برای علاقه نیز ۶ گویه طراحی شد. در این تحقیق جهت سنجش روایی پرسش نامه، از روایی صوری استفاده گردید. پس از اخذ نظرات خبرگان دانشگاهی و با اصلاحات مورد نظر استاد راهنما تغییر و اصلاح در بعضی از سؤالات و تبدیل به سؤالات قابل فهم تر برای جامعه آماری و در نهایت حذف برخی از شاخص ها یا سؤالات و اضافه نمودن سؤالات مهم دیگر، روایی پرسش نامه تأمین گردید. در این تحقیق به منظور تعیین پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. مقدار ضریب آلفای کرونباخ برای اصلی ترین

موضوع (اثربخشی درس عملیات کشاورزی) که متشکل از ۲۷ گویه بوده ۹۷٪ محاسبه گردید که نشان از پایایی ابزار تحقیق دارد.

یافته ها

ابتدا توزیع فراوانی افراد نمونه بر حسب متغیرهای جنسیت، سن، محل سکونت، بومی و غیر بومی بودن، رشته تحصیلی دبیرستان، اولویت انتخاب رشته کشاورزی در کنکور، معدل دیپلم، معدل کارشناسی، تعداد واحد گذرانده، محل تولد، گرایش تحصیلی دانشگاهی، نوع دانشگاه، شغل پدر، شغل مادر، سابقه کار کشاورزی و اشتغال به کار کشاورزی در کنار تحصیل در جدول (۱) ارائه شده است ارائه شده و در بخش آمار استنباطی نیز، یافته‌های مربوط به سؤالات پژوهشی ارائه و مورد بررسی قرار گرفته است.

یافته‌های توصیفی

-توزیع فراوانی افراد نمونه بر حسب متغیرهای جمعیت‌شناختی

جدول (۱) آمار توصیفی افراد نمونه

معدل دانشگاه	کمتر از ۱۳	۱۴-۱۶	۱۷-۲۰
	۱۱	۱۱۶	۲۱
سن	۱۸-۲۲	۲۳-۳۰	۳۱ و بالاتر
	۴۴	۸۰	۲۶
معدل دیپلم	کمتر از ۱۳	۱۴-۱۶	۱۷-۲۰
	۷	۷۰	۶۱
تعداد واحد	کمتر از ۲۰	۲۱-۶۰	۶۱ به بالا
	۰	۱۵	۳۰
گذرانده			۱۰۲

به منظور ارائه دیدگاهی مناسب در مورد ویژگی‌های افراد مورد مطالعه، در این قسمت توزیع فراوانی افراد نمونه بر حسب برخی متغیرهای جمعیت‌شناختی ارائه گردیده است. (جدول ۱)

در ادامه به بررسی سؤالات پژوهش پرداخته میشود:

سوال ۱: میزان علاقه دانشجویان به رشته کشاورزی و کارهای کشاورزی تا چه میزان است؟

جدول (۲) بررسی دیدگاه دانشجویان کشاورزی نسبت به علاقه آنها کارهای کشاورزی

گویه	میانگین از ۵	انحراف	ضریب تغییرات
------	--------------	--------	--------------

معیار			
میزان شناخت رشته در زمان انتخاب رشته	۲.۴۸	۱.۱۱۱	.۴۴۷
میزان شناخت کنونی رشته	۳.۵۸	۱.۰۶۴	.۲۹۷
میزان علاقه به رشته قبل از تحصیل	۲.۷۱	۱.۲۷۶	.۴۷۰
میزان علاقه به رشته در حال حاضر	۳.۰۴	۱.۳۳۱	.۴۰۴
میزان علاقه به کار های عملی	۳.۷	۲.۷	.۷۲
میزان علاقه به طبیعت	۴.۳۰	۰.۹۱۸	.۸۰۰

همان طور که جدول نشان می دهد دیدگاه کلی مخاطبان در میزان شناخت رشته در زمان انتخاب رشته، میزان علاقه به رشته قبل از تحصیل در سطح پایین تر از میانگین است می باشد اما در این میان میزان شناخت کنونی رشته ، میزان علاقه به رشته در حال حاضر، میزان علاقه به کار های عملی و میزان علاقه به طبیعت دانشجویان بیشتر از میانگین فرضی است . در این میان شناخت ابتدایی دانشجویان کم و در حال حاضر شناخت خوبی از رشته دارند که در علاقه آنها در حال حاضر به رشته خود موثر است.

سوال ۲: آیا بین علاقه دانشجویان به رشته و اثربخشی درس عملیات رابطه معنی دار وجود دارد؟

جدول ۳: نتایج آزمون همبستگی پیرسون پیرامون رابطه بین علاقه به رشته کشاورزی و اثربخشی درس عملیات در

کشاورزی

متغیرهای مستقل	شاخص های مورد بررسی	اثربخشی
	درس عملیات	
علاقه به رشته کشاورزی	ضریب همبستگی	.52**
	سطح معنی داری	.001

* : در سطح ۰.۰۵ معنی دار است . ** : در سطح ۰.۰۱ معنی دار است

جهت بررسی ارتباط بین علاقه به رشته کشاورزی و اثربخشی درس عملیات از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد (جدول ۳). نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان می دهد که بین علاقه به رشته کشاورزی و اثربخشی درس عملیات به (به این معنا که با احتمال افزایش علاقه فراگیران $r = 0.52$; $p < 0.01$ صورت کلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد)

در دانشگاه اثربخشی درس عملیات نیز افزایش پیدا می کند و همین طور با کاهش علاقه فراگیران در دانشگاه اثربخشی درس عملیات آن ها نیز کاهش می یابد.

سوال ۳: آیا بین سن، معدل دیپلم، معدل دانشگاه، تعداد واحد گذرانده با اثربخشی درس عملیات در کشاورزی رابطه معناداری وجود دارد

جدول ۴: نتایج آزمون همبستگی پیرسون پیرامون رابطه سن، معدل دیپلم، معدل دانشگاه، تعداد واحد گذرانده با

اثربخشی درس عملیات در کشاورزی

متغیرهای مستقل	شاخص های مورد بررسی	اثربخشی
سن	ضریب همبستگی	.511**
	سطح معنی داری	.001
معدل دیپلم	ضریب همبستگی	-.241**
	سطح معنی داری	.004
معدل دانشگاه	ضریب همبستگی	.039
	سطح معنی داری	.645
تعداد واحد گذرانده	ضریب همبستگی	.264**
	سطح معنی داری	.002

جهت بررسی ارتباط بین سن، معدل دیپلم، معدل دانشگاه، تعداد واحد گذرانده با اثربخشی درس عملیات در کشاورزی از آزمون همبستگی اسپیرمن استفاده شد (جدول ۴). نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن نشان می دهد که بین سن و اثربخشی درس عملیات به صورت کلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($r = .51$ ؛ $p < 0.01$) به این معنا که با احتمال افزایش دانشجویان میزان اثربخشی در عملیات نیز بیشتر می شود و همین طور هر چه سن دانشجویان کمتر باشد میزان اثربخشی درس عملیات را کمتر میدانند. همچنین بین تعداد واحد گذرانده و اثربخشی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد یعنی افرادی که واحد بیشتری گذرانده اند اثربخشی درس عملیات را نیز بیشتر میدانند و بالعکس. همین طور نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن نشان داد که بین معدل دیپلم و اثربخشی درس عملیات رابطه منفی و معناداری وجود دارد به

عبارت دیگر دانشجویانی که معدل کمتری دارند اثربخشی درس عملیات را بیشتر میدانند. ولی بین معدل دانشگاه و اثربخشی درس عملیات رابطه معنی داری مشاهده نشد.

یافته های جانبی :

جدول ۵: نتایج آزمون t برای دو گروه مستقل پیرامون مقایسه دیدگاه پاسخ گویان در خصوص اثربخشی درس عملیات و

علاقه دانشجویان به رشته بر حسب جنسیت

جهت بررسی اینکه آیا بین دیدگاه پاسخ گویان درباره اثربخشی درس عملیات بر حسب جنسیت تفاوت معنی داری وجود دارد یا خیر؛ از آزمون t برای دو گروه مستقل استفاده گردید. یافته ها جدول (۵) نشان داد میانگین اثربخشی درس عملیات از نظر زن برابر با (2.67) و میانگین اثربخشی درس عملیات از نظر مرد برابر با (3.44) بود. مقدار t برابر (5.30) و سطح معناداری حاصل Sig= .001 گزارش شد ($P > 0/05$). می توان گفت تفاوت معنی داری بین دیدگاه پاسخ گویان

سطح	جنسیت	تعداد	میانگین	انحراف	مقدار	درجه	سطح معناداری
				استاندارد	t	آزادی	
اثربخشی	زن	۹۹	2.67	.753	5.30	139	.001
	مرد	۴۲	3.44	.867			
علاقه	زن	۱۰۴	3.37	.790	5.53	148	.001
	مرد	۴۶	4.05	.645			

درباره اثربخشی درس عملیات ، وجود دارد. همچنین میانگین علاقه به کشاورزی از نظر زن برابر با (3.37) و میانگین علاقه به کشاورزی از نظر مرد برابر با (4.05) بود. مقدار t برابر (5.53) و سطح معناداری حاصل Sig= .001 گزارش شد ($P > 0/05$). ، لذا می توان گفت تفاوت معنی داری بین دیدگاه پاسخ گویان درباره علاقه به کشاورزی ، وجود دارد.

بحث

هدف از این پژوهش بررسی رابطه علاقه دانشجویان با اثربخشی درس عملیات کشاورزی در دانشگاه های شهرستان خرم آباد بوده است که در نهایت نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان می دهد که بین علاقه به رشته کشاورزی و اثربخشی درس عملیات به صورت کلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($r = .52$ ؛ $p < 0.01$) به این معنا که با احتمال افزایش علاقه فراگیران در دانشگاه اثربخشی درس عملیات نیز افزایش پیدا می کند و همین طور با کاهش علاقه فراگیران در دانشگاه

اثربخشی درس عملیات آن‌ها نیز کاهش می‌یابد. که با نتایج رنجبر و همکاران (۱۳۸۸) و (1994) cheek همخوانی دارد. در این فرضیه، جنسیت در رابطه بین دو عامل نقش دارد. نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن نشان می‌دهد که بین سن و اثربخشی درس عملیات به صورت کلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($r = 0.51$; $p < 0.01$) همچنین بین تعداد واحد گذرانده و اثربخشی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. این نتایج با یافته های محبوبی و همکاران (۱۳۸۸) همخوانی دارد. همین‌طور نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن نشان داد که بین معدل دیپلم و اثربخشی درس عملیات رابطه منفی و معناداری وجود دارد. به عبارت دیگر دانشجویانی که معدل کمتری دارند اثربخشی درس عملیات را بیشتر میدانند. ولی بین معدل دانشگاه و اثربخشی درس عملیات رابطه معنی داری مشاهده نشد. که این نتایج با یافته های مجردی و همکاران (۱۳۹۰) همخوانی دارد. همچنین یافته‌ها نشان داد تفاوت معنی‌داری بین دیدگاه پاسخ‌گویان بر حسب جنسیت درباره اثربخشی درس عملیات، وجود دارد. این نتایج با یافته های محبوبی و همکاران (۱۳۸۸) همخوانی دارد. در این زمینه بین پسران و دختران در رابطه با اثربخشی درس عملیات تفاوت وجود دارد. از سوی دیگر تفاوت معنی‌داری بین دیدگاه پاسخ‌گویان بر حسب جنسیت درباره علاقه به کشاورزی، وجود دارد.

اکثرا دانشجویان دانشگاه دولتی در انتخاب رشته رشته کشاورزی را در اولویت های ۴ به بعد قرار داده اند و علاقه به رشته در قبل از ورود به دانشگاه بسیار اندک بوده است که این در زمان انتخاب اولویت در کنکور نیز نمایان است. این کار می‌تواند دید بهتری نسبت به این رشته ارائه شود. در قسمت کارهای عملی در این رشته دانشجویان علاقه زیادی به آن نشان داده اند. بنا بر نظرات دانشجویان اکثرا به این رشته علاقه نداشته اند اما در دانشگاه به آن علاقه مند شده اند زیرا از قبل دید مناسبی نسبت این رشته ارائه نشده است.

در راستای نتایج پژوهش پیشنهاد میشود

۱- از نتایج این پژوهش در دانشگاه های خرم آباد استفاده شود

۲- با توجه به علاقه دانشجویان به این رشته در اصلاح و تغییر مواد درسی ان اقدام کرد

۳- به منظور آگاهی و شناخت کامل داوطلبان تحصیل در رشته های کشاورزی توصیه می شود وزارت آموزش و پرورش، از دوره ابتدایی در کتب مدارس به معرفی رشته ها و مشاغل مرتبط با کشاورزی به گونه ای جامع تر اقدام نموده، با ایجاد و تقویت شاخه های مشاوره تحصیلی و هدایت شغلی و بازار کار در سطح دبیرستانها و طراحی فعالیت های درسی مبتنی بر بازدید از محیط های کسب و کار و تماس با شاغلان آنها زمینه مناسبی را برای شناخت هر چه بیشتر دانش آموزان از رشته های کشاورزی فراهم سازد.

۴- میتوان در دلایل عدم انتخاب دانشجویان این رشته در زمان انتخاب رشته تحقیق و دلایل تجزیه و تحلیل شود

۵- میتوان با یافته های این پژوهش تدریس درس عملیات در کشاورزی را با کیفیت تر ارائه داد .

منابع

رنجبر، ا؛ خلیل ارجمندی، ج؛ کلاتتری، خ (۱۳۸۸) ارزیابی اثربخشی درس عملیات کشاورزی بر توانمند سازی دانشجویان رشته های مهندسی کشاورزی، مجموعه مقالات چهارمین کنگره علوم ترویج و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی ایران (کرج)

مجردی، غ؛ توحید لو، ش (۱۳۹۰) بررسی انتظارات و توقعات دانشجویان دانشکده کشاورزی دانشگاه زنجان از درس عملیات کشاورزی، مجله تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، شماره ۲، صص ۲۷۵-۲۸۵

محبوبی، م؛ شریف زاده، ا (۱۳۸۸) ارزیابی اثربخش درس عملیات کشاورزی، مورد: دانشکده کشاورزی دانشگاه علوم پزشکی و منابع طبیعی گرگان، مجله تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، شماره ۴، صص ۱۰۹-۱۱۸

موحد محمدی، ح (۱۳۸۲) آموزش کشاورزی، انتشارات موسسه توسعه روستایی ایران

یغما، ع (۱۳۷۴) کاربرد روشها و الگوهای تدریس، انتشارات مدرسه

Admire, M. (J 989). Developing programs of Supervised agricultural experience (student reference). Columbia, MO: Instructional Materials Laboratory, University of Missouri-Columbia.

Arabi, G., & Shahwali, M. (2001). Creating of compatibility knowledge in students (Bs) of agricultural extension and education for challenge with changes. *Journal of Agricultural Economic and Development*, 9(34), 281-300.

Brannon, T., Holly, C. W. & Key, J. P. (1989). Impact of vocational agriculture/FFA on Community leadership, *Journal of agricultural education*, 30, 37-45

Cheek, J. G., Arrington, L. R., Carter, S., & Randell, R. S. (1994). Relationship of supervised agricultural experience program participation and student achievement in agricultural education. *Journal of agricultural education*, 35(2), 1-5.

Dyer, I. E. & Park, T. O. (2005). Contributions of agricultural education, FF A, and 4-H to student leadership in agricultural colleges. *Journal of agricultural education*, 46(2), 83-95.

Dyer, J. E. & Williams, O. L. (1997). Benefits of Supervised agricultural experience programs: A synthesis of research. *Journal of agricultural education*, 38(4), 50-58.

FAO. (1997). *AgriCultural education and training: Issues and opportunities*. Prepared by the agricultural education group of the extension, education and communication service (SDRE), FAO research, extension and training division. Retrieved from <http://WWW.fao.org/SdlEXdirect/EXre0003.htm>

Fritz, S. & Moody, L. (1997). Assessment of junior high/middle school agricultural education programs in Nebraska, *Journal of agricultural education*, 38(1), 61-65

MCGhee, M. B. & Cheek. J. G. (1990). Assessment of preparation and career patterns of agricultural education graduates, 1975- 1985, *Journal of agricultural education*, 31, 17-22

Mick, I. H., Stewart, B. R. & Claycomb, D. M. (1984). Job placement as influenced by the agricultural background of vocational agriculture graduates. *The Journal of the American association of teacher educators in agriculture*, 25(3), 60-65

Osborne, E. W. & Dyer, J. E. (2000). Attitudes of Illinois agrisciences students and their parents toward agriculture and agricultural education programs. *Journal of agricultural education*, 41 (3), 50-58.

Pals, D. A., & Slocombe, J. W. (1989). *Supervised occupational experience programs in vocational agriculture*. Agricultural Experiment Station, University of Idaho Moscow, Bulletin No. 705, 12 pp.

Park, T. D., & Dyer, J. E. (2005). Contributions of agricultural education, FFA, and 4-H to student leadership in agricultural colleges. *Journal of agricultural education*, 46(2), 83-95.

Phipps L. J., Osborne, E. W. .. Dyer, J. E. & Ball, A. L. (2008). *Handbook on agricultural education in public schools*, Thomson Delmar Learning

Stewart, B. R., & Birkenholz, R. J. (1991). Outcomes of changing supervised agricultural experience programs. *Journal of Agricultural Education*, 32(3), 35-41.

The study relationship between students' interest in agriculture field and the effectiveness of the operations course

MSc Agricultural Extension and Education- Garmsar Azad University ,Faculty Lorestan
University - Assistant Professor of Rural Development

Abstract

Professional training is part of public education what agricultural education its subcategories. Agricultural training through changes and increased knowledge, understanding and skills in learners will increase their productivity, reduce production costs and provide job opportunities for employment. The purpose of this study was to investigate the relationship between students' interest in agriculture field and the effectiveness of Operations course is in Lorestan University. This research is a descriptive correlation. The population of students in the academic year 92-91 who have completed the course of agricultural operations. A simple random sampling method was used for sampling and data collection also is researcher made questionnaire. A questionnaire was used to collect data to validate the content. Preliminary tests were obtained in 97% reliability. Test results show that the correlation between interest in agriculture and the effectiveness of The course as a whole, there is a significant positive relationship($r = .52$ ؛ $p < 0.01$) This means that likely to increase interest in universities will increase the effectiveness the operations course . And the loss of interest in universities, it also reduced the effectiveness operations course.

Keywords: Effectiveness, interest, Operations Course